

Martin Klement, *Vznik, premeny a vplyv rímskokatolíckej farnosti v Bošáckej doline*, Praha 2016, 162 s. včetně příloh.

rukopis rigorózní práce Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Posudek oponenta rigorózní práce

M. Klement si pro téma své bezpochyby zajímavé rigorózní práce zvolil působení katolické církve v šesti obcích Bošácké doliny (Trenčianske Bohuslavice, Bošáca, Zemianské Podhradie, Haluzice, Štvrtok a Nová Bošáca) v Trenčínském kraji západního Slovenska nedaleko hranic s Českou republikou, jemuž nebyla dosud věnována dostatečná pozornost. V převážně chronologickém pohledu, v interdisciplinárním přístupu historie, teologie, geografie a dějin umění, sledoval autor náboženské proměny zmíněné farnosti od první písemné zmínky v roce 1380 do současnosti.

Cíl práce je ukotven poměrně ambiciózně, jak o tom svědčí autorova slova, „*Cieľom našej práce bola heuristika, analýza a interpretácia zachovaných archívnych dokumentov pochádzajúcich z činnosti farnosti, filiálok, jej predstavených, jako aj zmapovanie dostupných informácií o sakrálnych stavbách na území celej farnosti.*“ (s. 3). Hlavní motivací k sepsání díla byla bezpochyby autorova osobní zkušenost s lokalitou, v níž od roku 2014 působí jako kaplan katolické farnosti Bošáca.

M. Klement přistupuje k tématu vybaven skvělou znalostí zásadních pramenů a literatury a současně seznámen s relevantní církevní historiografií. Je nutné rovněž zdůraznit, že autor prošel materiály významných archivů, např. Státního archivu v Bratislavě, Archivu Kanceláře prezidenta republiky v Praze (chybně označen jako Archiv kancelárie prezidenta českej republiky v Prahe) a některých dalších slovenských archivů, zejména s ohledem na materiály církevní provenience. Autor současně pracoval s dobovým tiskem, zprávami z kanonických vizitací, matrikami, korespondencí atd., čímž vytvořil pestrou mozaiku pramenů pro následnou analýzu.

Rigorózní práci rozdělil M. Klement do pěti kapitol, které se dále dělí na dílčí podkapitoly. Samostatnou kapitolu představuje *Úvod*, *Závěr* a seznam použitých grafů, obrázků, zkratk i seznam pramenů a literatury. Poměrně rozsáhlá první

kapitola (*Bošácka dolina*) přináší dějiny Bošácké doliny a jejích obcí od nejstarší doby do současnosti. Tvoří logickou expoziční část rigorózní práce, která čtenáře připravuje na vývoj farnosti a její náboženský život, zejména posledních staletí. Kapitola 2 (*Vznik farnosti*) reflektuje proměny farnosti Haluzice od 13. století a farnosti Bošáca od 18. století. Následující třetí kapitola (*Premeny farnosti*) sleduje proměnu farnosti včetně jejích sakrálních památek (klášterní kostel v Bošáci, kostel Všech svatých v Haluzicích, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Bošáci, kaple Neposkvrněného početí v Trenčianskych Bohuslaviciach atd.) a čtvrtá kapitola (*Duchovná správa*) významné duchovní osobnosti v dějinách farnosti. Poslední pátá kapitola (*Vplyv rímskokatolíckej cirkvi farnosti Bošáca*) klade důraz na podobu farnosti dnes, zejména na pastorační působení některých jejích duchovních správců.

Mé připomínky se týkají především formální stránky práce. Pokud je poznámkový aparát značně rozsáhlý, na některých místech prvních kapitol působí spíše předimenzovaně, a to i tam, kde má pouze doprovázet stručnou expoziční část práce. Některé poznámky pod čarou text zbytečně zatěžují, některé citace v textu bezdůvodně prodlužují (pozn. 171, 172, 270, 334, 366 atd.). Některé tabulky a grafy nejsou plně relevantní (např. časy mší ve farnosti Bošáca). Co se týká metodologického uchopení tématu, text trpí přílišnou popisností s důrazem na faktografičnost (např. medailonky kněží v kapitole 4 a 5 /jejich výběr není čtenáři vysvětlen/ by se klidně mohly přesunout do poznámkového aparátu či do přílohy) ve snaze popsat analyzované téma co nejpodrobněji. S ohledem na skutečnost předložení rigorózní práce na Katolické teologické fakultě UK v Praze postrádáme aktuální českou církevní literaturu pro kontextualizaci analyzovaného tématu.

Navzdory výše uvedeným výtkám konstatuji, že předkládaná rigorózní práce pana PaedDr. et PhDr. Martina Klementa splňuje po formální i odborné stránce požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací v daném oboru. Hodnotím ji proto kladně a doporučuji k obhajobě.

PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.

V Praze dne 10. ledna 2017

Ústav dějin křesťanského umění
Katolická teologická fakulta UK v Praze